

# Η ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

## & το μέλλον της ανθρωπότητας

Οι τομείς της δράσης του είναι ατελείωτοι... Είναι μαθηματικός, ερευνητής, ασχολείται με την κοινωνιολογία, την οικονομία, την αρχαιολογία, τη στρατηγική και τη γεωπολιτική. Συγχρόνως είναι μεταφραστής-διερμνέας στα γαλλικά δικαστήρια, ειδικός σύμβουλος σε πολλές σχολές, στρατηγικός σύμβουλος, ιδρυτής της οργάνωσης Pi Society και του ιδρύματος Αλτρουισμός στην Κύπρο, συγγραφέας, ποιητής, ζωγράφος, αλλά και σκηνοθέτης θεατρικών παραστάσεων, ενώ έχει κάνει αμέτρητες δημοσιεύσεις -περίπου 11.500- πάνω σε διάφορα θέματα. Το 1998 ανακάλυψε τους 10 πρώτους διαδοχικούς αριθμούς σε αριθμητική πρόοδο, ενώ το 2010 βρήκε την 6η λύση της εξίσωσης του Ramanujan. Ασχολήθηκε έντονα με την ανάδειξη του έργου του μεγάλου Έλληνα μαθηματικού Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή, ενώ ήταν αυτός που διάβασε όλο το σχέδιο Ανάν, εντόπισε τις αντιφάσεις, συνέταξε την ανάλογη έκθεση και την παρέδωσε στον πρόεδρο της Κύπρου, Τάσσο Παπαδόπουλο, ο οποίος και απέρριψε το σχέδιο. Διαθέτει IQ 189, συγκαταλέγεται στους 50 εξυπνότερους ανθρώπους στον κόσμο και έχει ως μοντέλα ζωής και δημιουργίας τον Προμηθέα και τον Αρχιμήδη... Ένας πολυεπιστήμονας, ένα λαμπρό μυαλό, αλλά πάνω από όλα ένας εξαιρετικός άνθρωπος που έχει αφιερώσει τον εαυτό του στο καλό της Ανθρωπότητας. Ο Κωνσταντίνος Παπατριανταφύλλου περπάτησε με τον Νίκο Λυγερό στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας, σε μέρη που μεγαλούργησαν οι πρόγονοί μας, τους οποίους θεωρεί “τέρατα ανθρωπιάς”, επισκέφτηκαν το θρυλικό σινεμά “Θησείο” και μεταφέρθηκαν νοερά σε ένα παρελθόν που μυρίζει ακόμα γιασεμί... με ένα γαρύφαλλο στο χέρι...

*Κύριε Λυγερέ, εκφράζετε πάντα με την έννοια της Ανθρωπότητας σε πρωταγωνιστικό ρόλο...*

**Για μένα οι δύο βασικοί πυλώνες είναι η Ανθρωπότητα και ο Χρόνος. Είναι δύσκολο όμως να ανήκουμε και στα δύο. Το άτομο γεννιέται μέσα σε μια κοινωνία και μετά προσπαθεί να κάνει την υπέρβαση, να γίνει άνθρωπος για να ανήκει στην Ανθρωπότητα. Τι σημαίνει για εμένα να ανήκεις στην Ανθρωπότητα; Είναι αυτό που κάνει, ας πούμε, ο Δημήτρης Νανόπουλος, αυτό που αντιπροσωπεύει... Αφήνεις ένα ίχνος, προσφέρεις μια σκυτάλη στους επόμενους. Ανθρωπότητα για εμένα είναι**

όταν διαβάζεις τους νεκρούς και γράφεις για τους αγέννητους. Δεν δημιουργούμε, για παράδειγμα, ένα περιοδικό και το πετάμε -εγώ είμαι του βιβλίου, όχι της εφημερίδας, είμαι των γραπτών που μένουν- για να μπορεί να υπάρχει συνέχεια... Μέσα σε αυτό το πλαίσιο που έχουμε, το παρελθόν και το μέλλον, μπαίνει και η νοημοσύνη, η οποία είναι εγκλωβισμένο μέλλον μέσα στο παρελθόν. Κατά συνέπεια είναι ανατρεπτική εκ φύσης και συγχρόνως επικίνδυνη γιατί δεν λειτουργεί με τις κλασικές και αρχικές δομές, λειτουργεί περισσότερο με το τι είναι άξιο και τι όχι, λειτουργεί με έννοιες όπως το πρέπει και το τρέπον. Το πρέπει είναι κοινωνικό, το



ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΟΣ

πρέπον είναι ανθρώπινο. Το βλέπουμε ακόμα και σε έργα του Ντοστογιέφσκι, από αναλύσεις που έχουν γίνει από τον Σαρτρ, όπου η ιδέα είναι η εξής: Ακόμα και αν δεν υπήρχε ο Θεός, δεν είναι όλα επιτρεπτά. Όπως βλέπουμε και στους φιλόσοφους, υπάρχει ένα ηθικό στοιχείο που δεν μπορούμε να μην το υιοθετήσουμε ακόμα και αν δεν πιστεύουμε στον Θεό...

Όσον αφορά τον άλλο σημαντικό πυλώνα, τον Χρόνο, ο Χρόνος είναι μαζί μας, το θέμα είναι αν εμείς είμαστε με τον Χρόνο. Μια κοινωνία προσπαθώντας να είναι αθάνατη, γιατί δεν θέλει να πεθαίνει, ακυρώνει τον Χρόνο, δημιουργεί ένα παρόν το οποίο αναπαράγει. Συνεπώς, δεν υπάρχει πια παρελθόν και μέλλον, είναι όλο το ίδιο και έτσι η κοινωνία γίνεται σιγά-σιγά συντηρητική. Όταν μπαίνει η νοημοσύνη μέσα σε αυτό το πλαίσιο ανατρέπει την ισχύ του παρόντος και εμφανίζεται ότι μέσα στο παρελθόν υπάρχει μέλλον, το οποίο καθορίζει την πορεία. Για εμένα η διαφορά είναι η εξής: Άλλος ο αυτοσχεδιασμός μέσα στο παρόν, που σχεδόν όλοι κάνουμε, και άλλο η σκηνοθεσία, όπου μέσα από την πρόβα, προετοιμάζει το γεγονός. Άρα είναι πιο νοηπικό, το άλλο είναι μια πίεση που δέχεται από την κοινωνία, ενώ εδώ η πίεση είναι δημιουργική και παράγει ανθρώπινα.

Άλλη σημαντική έννοια για εμένα, μετά την Ανθρωπότητα και τον Χρόνο, είναι ο αλτρουισμός. Η ικανότητα να νιώθεις τον συνάνθρωπό σου χωρίς να σου το λείει, χωρίς να ζητάει βοήθεια, όταν αντιλαμβάνεσαι ότι πονάει και έχει ανάγκη, να του δίνεις όσο και ό,τι μπορείς. Ο Προμηθέας, αυτός ο “μετασχηματιστής” που κλέβει φωτιά για να δώσει φως στην Ανθρωπότητα, αντιπροσωπεύει το αρχέτυπο του αλτρουισμού, μέσω της νοημοσύνης του, καθώς δεν είναι η Ανθρωπότητα που ζητάει από τον Προμηθέα το φως, αλλά είναι αυτός που της το προσφέρει, παρά το γεγονός ότι ξέρει ότι γι’ αυτόν θα είναι μια θυσία. Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό του ελληνισμού είναι η θυσία και η αντίσταση. Όταν βλούμε η αντίσταση και η θυσία να έχουν απόδοση, τότε μπαίνει η στρατηγική.

**“ΠΡΩΤΑ ΒΑΖΩ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΕΙΝΑΙ Η ΠΡΑΞΗ, ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΤΟ ΟΡΑΜΑ, ΠΙΟ ΠΑΝΩ Η ΟΥΤΟΠΙΑ ΚΑΙ ΑΚΟΜΑ ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΤΟ ΑΔΙΑΝΟΗΤΟ”**

*Einstein... αμφισβητούσε την κοινωνία, τα στρατεύματα, με την έννοια γιατί κάποιος να συγκροτεί ένα στρατεύμα την στιγμή που δεν ξέρει τι σκοπό θα υπηρετήσει...*

Η αλήθεια είναι ότι ο Einstein ήθελε να είναι στρατιώτης, αλλά τον απέρριψαν. Την ώρα της ανάγκης πήγε εθελοντικά στον στρατό, αλλά είχε ένα ιατρικό θέμα, πλατυποδία, και δεν τον δέχτηκαν. Στη συνέχεια είδε βέβαια τι γινόταν με τον ναζισμό, είδε ότι τίποτε τελικά δεν ελέγχεται... Γι’ αυτό και έλεγε ότι ο στρατιώτης δεν χρειάζεται να έχει εγκέφαλο, η σπονδυλική στήλη φτάνει για αυτό που κάνει. Δεν υπάρχει καμία ανάδραση, με αυτή την έννοια το είπε...

*Του άρεσε η απομόνωση του Einstein, με την έννοια της αποφυγής του κοινωνικού θορύβου;*

Ο Einstein νομίζω ότι ασχολούταν περισσότερο με την ουσία, αυτό είναι το θέμα. Κοιτάζτε, το μονόπτερο στα γαλλικά λέγεται “solitaire”, που εκτός από μονόπτερο σημαίνει και μοναχικός. Ο Einstein λοιπόν για μένα ήταν σαν ένα μονόπτερο. Είχε μια μοναδικότητα, μια ιδιομορφία, δεν είχε ανάγκη να απομονωθεί, απλά αισθανόταν ότι ο κόσμος παράγει πολύ θόρυβο για το τίποτε. Ήταν όμως πολύ εξωστρεφής με τους άλλους ερευνητές, συνεργαζόταν με πολλούς, ήταν ανοιχτός σε άλλες απόψεις, δεν είχε τέτοια προβλήματα. Ήταν ικανός να παίρνει ιδέες και από άλλους. Αυτό άλλωστε φαίνεται και από τη θεωρία της

σχετικότητας και από την κβαντική θεωρία. Για έναν μηχανικό, όπως και για τον Einstein, είναι πολύ καλή άσκηση όταν κάποιος του στέλνει μια πατέντα, γιατί πρέπει να μπει στο πνεύμα του εφευρέτη, να ψάξει αν υπάρχει παρόμοια πατέντα, να την αξιολογήσει, και τελικά, μετά από έρευνα, να αποφασίσει ότι του κάνει και ότι μπορεί να τη χρησιμοποιήσει.

Ο Einstein θα κάνει την ειδική θεωρία της σχετικότητας το 1905. Μετά από πολύ αγώνα, στον οποίο θα τον βοηθήσει ο φίλος του, Marcel Grossman, θα κάνει τη γενίκευση. Εκεί, θα χρειαστεί τον τανυστικό λογισμό και ο Grossman, που είναι μαθηματικός, τον βοηθάει. Να σκεφτείτε ότι η έννοια του τανυστή εφευρέθηκε από τους μαθηματικούς το 1896. Ο Einstein την χρειάστηκε 10 χρόνια μετά, δεν ήταν πολύ γνωστή... Το 1914 λοιπόν δημοσιεύει τη γενική θεωρία της σχετικότητας στην Ακαδημία Πρωσίας. Μέσα στη θεωρία όμως εντοπίζει κάποια προβλήματα, αλλά δεν μπορούσε να τα λύσει, ήταν μαθηματικά. Τότε, κάποιοι φίλοι του πρότειναν να απευθυνθεί στον Κωνσταντίνο Καραθεοδωρή, ο οποίος τότε ήταν η μεγάλη διάνοια στα μαθηματικά και είχαν μόλις 6 χρόνια διαφορά ηλικίας. Ο Καραθεοδωρή ήταν ο μεγάλος ειδικός του λογισμού μεταβολών που έχει πολλές εφαρμογές στη σχετικότητα. Έτσι, ο Einstein θα του γράψει την πρώτη επιστολή το 1916 -μιλάω με στοιχεία γιατί είμαι επιστημονικός σύμβουλος του Μουσείου Καραθεοδωρή. Από τις επιστολές, τις οποίες βρήκαμε το 2006, βλέπουμε ότι ο Einstein δίνει στον Καραθεοδωρή 3 προβλήματα να λύσει. Αυτός λύνει αμέσως το πρόβλημα με τις κανονικές συντεταγμένες -έχουμε την απάντηση του Καραθεοδωρή σε επιστολή- λύνει το θέμα του φορμαλισμού Jacobi, αλλά δεν μπόρεσε να λύσει το πρόβλημα με τις κλειστές καμπύλες, αν δηλαδή ο Χρόνος μπορεί να επιστρέψει στο ίδιο σημείο. Χρειάστηκαν αρκετά χρόνια για να λυθεί το συγκεκριμένο πρόβλημα και τελικά το έλυσε ο Kurt Gödel, το 1952 περίπου, ο οποίος βρήκε ένα μαθηματικό μοντέλο που λύνει τις εξισώσεις του Einstein και παράγει ένα σύμπαν το οποίο έχει έναν κυκλικό χρόνο.

*Άρα ο Einstein γνωριζόταν καλά με τον Καραθεοδωρή...*

Κοιτάζτε, ήταν πολύ κοντά σε ηλικία, ο Καραθεοδωρή πέθανε το 1950, ο Einstein το 1955... Σε κάποια φάση ήταν και καθηγητές μαζί στο Βερολίνο. Υπήρχε πολύ μεγάλος θαυμασμός μεταξύ των δύο αυτών τεράτων της Ανθρωπότητας. Οι Γερμανοί τον είχαν σε πολύ μεγάλη εκτίμηση τον Καραθεοδωρή. Να σκεφτείτε, το 1932 ήταν κύριος ομιλητής στο Παγκόσμιο Συνέδριο των Μαθηματικών ως αντιπρόσωπος της Γερμανικής Σχολής και το 1936 βρισκόταν στην επιτροπή των 6 κορυφαίων μαθηματικών -ήταν ο βασικός εισηγητής- που έδωσε για πρώτη φορά το βραβείο Fields (International Medal for Outstanding Discoveries in Mathematics) στον Φιλανδό Lars Ahlfors και τον Αμερικανό Jesse Douglas, ένα βραβείο ανάλογο του Νόμπελ. Βέβαια πολλοί κατηγορήσαν τον Καραθεοδωρή ότι ναι μεν ήταν εισηγητής, αλλά δεν κατόρθωσε να πάρει το βραβείο. Αυτό που δεν καταλαβαίνουν βέβαια όλοι αυτοί, μάλλον γιατί δεν θέλουν να το καταλάβουν, ίσως γιατί δεν το γνωρίζουν, είναι ότι το βραβείο Fields δίδεται σε μαθηματικούς που είναι κάτω από την ηλικία των 40, σε ηλικία δηλαδή πολύ μικρότερη από ότι ήταν τότε ο Καραθεοδωρή.

Εδώ πρέπει να αναφέρω ότι έχουμε 11 επιστολές του Καραθεοδωρή προς τον Einstein, τις οποίες είχε κρατήσει ο Einstein και 2 επιστολές του Einstein προς τον Καραθεοδωρή. Το παράδοξο είναι ότι ο γιός του Καραθεοδωρή πούλησε τις επιστολές. Έχουμε όλη την αλληλογραφία προσπάθειας πώλησης αυτών των επιστολών. Δεν τις αγόρασε το Ισραήλ, όπως νομίζουν πολλοί, τις αγόρασε η βιβλιοθήκη του Κογκρέσου στην Ουάσινγκτον, όπου και βρίσκονται οι γνώσιες. Εμείς πήραμε από το Ισραήλ όλα τα αντίγραφα, όπου βρίσκονται στο Μουσείο Καραθεοδωρή στην Κομοτηνή.

*Υπάρχει άλλος Έλληνας, επιπέδου Καραθεοδωρή, που στιγμάτισε τον εικοστό αιώνα; Είναι πολύ υψηλό το επίπεδο του Καραθεοδωρή. Είναι σαν να ρωτάτε αν υπάρχει άλλος Ισραηλινός στο επίπεδο του Einstein... Κάποιος όμως πολύ κοντά σε αυτό το επίπεδο είναι ο John Argyris, ανηψιός του Καραθεοδω-*



**“Ο EINSTEIN ΓΙΑ ΜΕΝΑ ΉΤΑΝ ΣΑΝ ΕΝΑ ΜΟΝΟΠΕΤΡΟ. ΕΙΧΕ ΜΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΟΤΗΤΑ, ΜΙΑ ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΑ, ΔΕΝ ΕΙΧΕ ΑΝΑΓΚΗ ΝΑ ΑΠΟΜΟΝΩΘΕΙ, ΑΠΛΑ ΑΙΣΘΑΝΟΤΑΝ ΟΤΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΕΙ ΠΟΛΥ ΘΟΡΥΒΟ ΓΙΑ ΤΟ ΤΙΠΟΤΕ”**

ρή, μηχανικός, όπου γεννήθηκε στον Βόλο το 1913 και πέθανε πρόσφατα, το 2004. Ήταν αυτός που έφτιαξε τις δομές στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1972 στο Μόναχο. Ήταν επίσης αυτός που εφύρε τη Μέθοδο των Πεπερασμένων Στοιχείων. Υπήρχε ένα θέμα τότε με τα φτερά των αεροπλάνων που έφτυγαν από το αεροσκάφος. Έπρεπε να λύσουν εξισώσεις για όλο το φτερό, και αυτό το έκανε ο Argyris, δίνοντας τη λύση. Επίσης βρήκε πώς να φτιάξουν μια ασπίδα για το Αρollo, το οποίο όταν εισερχόταν στην ατμόσφαιρα με υπερβολικά ταχύτητα, οι θερμοκρασίες που αναπτύσσονταν ήταν τεράστιες, με αποτέλεσμα το σκάφος να καίγεται.

Μιλάμε για άλλον ένα μεγάλο Έλληνα, ο οποίος παρά το γεγονός ότι ήταν κομμουνιστής, κάποια στιγμή κολύμπησε όλον τον Ρήνο για να ξεφύγει από τους Ναζί, πήγε να πολεμήσει με τους Άγγλους στη RAF και να ειδοποιήσει τον Καραθεοδωρή, ο οποίος ήταν δεξιάς. Φυσικά ήταν και οι δύο πατριώτες και συνειδητοποιημένοι ότι αυτό που γινόταν με τους Ναζί δεν ήταν ένας απλός πόλεμος... Δείτε τώρα, ένας κομμουνιστής πήγε να πολεμήσει μαζί με τους Άγγλους εναντίον των Ναζί, πράγμα καθόλου σύνθετες, ιδιαίτερα εκείνη την εποχή. Γιατί; Γιατί ο John Argyris ενδιαφερόταν μόνο για το καλό της Ανθρωπότητας...

Δεν ξέρω πόσο ηθελημένο είναι αυτοί οι μεγάλοι Έλληνες να μην προωθούνται ανάλογα από τον τύπο, τα μέσα, εμάς τους ίδιους. Θεωρώ ότι φταίει περισσότερο το γεγονός ότι υπάρχει άγνοια, ότι δεν γνωρίζουμε κάποιους ανθρώπους, δεν είναι απαραίτητο να είναι ηθελημέ-

νο, να υπάρχει δόλος. Άλλωστε και τον Καραθεοδωρή, αν κάποιοι δεν είναι σχετικοί με την επιστήμη των μαθηματικών ή αν δεν γινόταν το Μουσείο στην Κομοτηνή, δεν ξέρω αν και πόσο θα τον γνώριζαν... Από την άλλη, ο Καραθεοδωρή που γεννήθηκε στο Βερολίνο, αλλά οι γονείς του ήταν Θρακιώτες και προέρχονταν από μια περιοχή που τώρα ανήκει στην Τουρκία, ήταν πολύ γνωστός στους Τούρκους. Για να καταλάβετε, όταν ο Θωμάς Βουγιουκλής έκανε ένα συνέδριο για τον Καραθεοδωρή στη Θράκη, εκείνη την περίοδο σχεδίαζαν και οι Τούρκοι ένα παρόμοιο συνέδριο για τον Καραθεοδωρή, ως τον μεγάλο τούρκο μαθηματικό.

**“Ο ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ ΓΙΑ ΜΕΝΑ ΕΙΝΑΙ Η ΠΙΟ ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ. ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥΣ, ΤΟΝ ΕΥΚΛΕΙΔΗ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΥΘΑΓΟΡΑ, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΙΜΟ. Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΉΤΑΝ ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΟΦΥΪΑ, ΕΝΩ Ο ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ ΉΤΑΝ ΜΙΑ ΙΔΙΟΦΥΪΑ”**



**“Η ΙΔΙΟΦΥΪΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟΣΟ ΙΣΧΥΡΗ ΩΣ ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΑ ΠΟΥ ΑΛΛΑΖΕΙ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ, ΓΙΑ ΑΥΤΟ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΔΥΣΚΟΛΟ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΑΝΤΙΛΗΠΤΗ. Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΟΤΙ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΟΜΑΣΤΕ, ΕΝΤΟΠΙΖΟΥΜΕ ΠΙΟ ΕΥΚΟΛΑ ΕΝΑ ΤΑΛΕΝΤΟ, ΠΑΡΑ ΕΝΑΝ ΠΡΟΙΚΙΣΜΕΝΟ ΑΝΘΡΩΠΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΙΟ ΣΦΑΙΡΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ”**

*Είναι δυνατόν;*

Ναι, γιατί η οικογένεια του Καραθεοδωρή ήταν από την Κωνσταντινούπολη. Πρώτα ήταν στη Θράκη, μετά πήγαν στην Κωνσταντινούπολη. Ο Αλέξανδρος Καραθεοδωρής δε, ο θείος του Κωνσταντίνου, μια σημαντική προσωπικότητα και ένας πολύ καλλιεργημένος άνθρωπος -μιλούσε 17 γλώσσες- ήταν ο πρώτος πληρεξούσιος στη Συνθήκη του Βερολίνου, αντιπρόσωπος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Ο πατέρας του Καραθεοδωρή, Στέφανος -ένας άλλος πολύ-γλωσσος- ήταν Πρέσβης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στο Βέλγιο. Άρα, ήταν “αναμενόμενο” να θεωρήσουν κάποια στιγμή και τον Κωνσταντίνο Τούρκο. Όταν όμως έγινε το συνέδριο στη Θράκη σταμάτησαν όλες αυτές οι εκκασίες, καθώς ήταν ένα συνέδριο αφιερωμένο στον μεγάλο Έλληνα μαθηματικό.

*Πείτε μας για την άλλη μεγάλη σας αγάπη, την Κύπρο...*

Στο πλαίσιο του ελληνισμού η αλήθεια είναι αυτή, την αγαπώ την Κύπρο. **Συνεργάστηκα και με τον Τάσσο Παπαδόπουλο για ένα διάστημα, σε μια δύσκολη περίοδο... Μια άλλη μεγάλη προσωπικότητα, μεγάλος πατριώτης και σπουδαίο μυαλό.** Η αλήθεια είναι ότι τα τελευταία χρόνια έχουμε την τάση να βάζουμε όλους τους πολιτικούς σε ένα τσουβάλι, κάτι που δεν πρέπει να κάνουμε, γιατί υπάρχουν κάποιοι άνθρωποι αξιόλογοι που αγαπούν τη χώρα τους και προσπαθούν να κάνουν το καλύτερο γι’ αυτήν... Ο Τάσσος Παπαδόπουλος το απέδειξε αυτό, απέρριψε το Σχέδιο Ανάν, έβαλε την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την έβαλε στην ευρωζώνη, έκανε τη θέσπιση της ΑΟΖ, υπέγραψε τη συνθήκη με τον Λίβανο, έκανε τη γαλλοκυπριακή συμμετοχή, ανέδειξε το φυσικό αέριο την εποχή που όλοι του έλεγαν ότι δεν υπάρχει τίποτε, ότι όλα είναι μια προεκλογική φούσκα, και τελικά μετά από όλα αυτά στις εκλογές δεν κατάφερε να περάσει ούτε στον δεύτερο γύρο. Και ας μην ξεχνάμε ότι ο Παπαδόπουλος στη Διάσκεψη του Λονδίνου το 1960 ήταν από αυτούς που είχαν ψηφίσει εναντίον της υπογραφής των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου... Να αντιδράσει έτσι σε τόσο μικρή ηλικία και μετά από χρόνια να είναι πάλι εκεί να βοηθήσει τη χώρα του, δεν είναι λίγο...

*Ποιες θεωρείτε τις σημαντικότερες προσωπικότητες του ελληνισμού;*

Ο Αρχιμήδης για μένα είναι η πιο σπουδαία ελληνική προσωπικότητα. Το επίπεδο του σε σχέση με άλλους μαθηματικούς, τον Ευκλείδη, αλλά και τον Πυθαγόρα, δεν είναι συγκρίσιμο. Ο Πυθαγόρας ήταν μια μεγαλοφυΐα, ενώ ο Αρχιμήδης ήταν μια ιδιοφυΐα. **Να σκεφτείτε ότι ο Αρχιμήδης βρήκε την προσέγγιση για τον αριθμό π, ενώ χρειάστηκε να περάσουν περίπου 500 χρόνια για να βρει ένας Κινέζος μια καλύτερη.** Έτσι, ο Αρχιμήδης είναι ο μόνος μαθηματικός που δεν έκανε λάθος με τον τετραγωνισμό του κύκλου. Έκανε την προσέγγιση του αριθμού π, δεν έλυσε το πρόβλημα, απέδειξε ότι ήταν σωστό, αλλά συγχρόνως κατάλαβε ότι δεν ήταν και επιλύσιμο. Ο Αρχιμήδης είναι επίσης ο μόνος που συνδυάζει τα κλασικά γεωμετρικά μαθηματικά, εδώ βρίσκεται και η κατάρρευση του Πυθαγόρα με την τετραγωνική ρίζα. Το έργο του Αρχιμήδη είναι τεράστιο, τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά, και η ερευνητική ματιά του καλύπτει πολλούς τομείς, είναι του μοντέλου του Leonardo Da Vinci. **Οι Έλληνες αδυνατούν να καταλάβουν ότι ένας Ιταλός χρησιμοποίησε ως μοντέλο έναν Έλληνα και αυτός ο Ιταλός δεν ήταν καθόλου τυχαίος, ήταν ο Leonardo Da Vinci.**

*Πάμε σε μια άλλη εποχή... Ο Καποδίστριας;*

Εγώ είμαι περισσότερο υπέρ του Κολοκοτρώνη. Ο ένας ήταν πολιτικός, ο άλλος πολεμιστής, ο οποίος όμως μετέτρεψε έναν άτακτο πόλεμο σε έναν αληθινό στρατό, με στρατηγική. Δεν γίνεται να βάζουμε όλους τους ήρωες σε ένα τσουβάλι... Σε κάθε περίπτωση, προτιμώ τον Κολοκοτρώνη με την έννοια ότι αυτός χάραξε την υψηλή στρατηγική της επανάστασης. Από την άλλη, ο Καραϊσκάκης συνέχισε το έργο του Κολοκοτρώνη, πάτησε πάνω στα μονοπάτια που χάραξε ο Κολοκοτρώνης, αν δεν υπήρχε αυτός θα υπήρχε άραγε ο Καραϊσκάκης; Γιατί ο Κολοκοτρώνης, εκτός των στρατηγικών του ικανοτήτων, είχε και δύναμη

ψυχής, εμπνέωνε τους Έλληνες, τους ενέπνεε, όπως ο Αχιλλέας...

*Ο Οδυσσέας;*

Άλλο ο ένας, άλλο ο άλλος...

*Εσάς, ποιο είναι το πρότυπό σας;*

**Το πρότυπό μου είναι ο Προμηθέας. Τώρα θα μου πείτε ότι ο Προμηθέας δεν υπήρχε, ότι ήταν μύθος, αλλά για μένα ο μύθος είναι η ουσία της ιστορίας.** Αν με ρωτάγατε λοιπόν ποιο είναι το μοντέλο του Αρχιμήδη, θα έλεγα ο Προμηθέας. Για εμένα, στο επίπεδο της νοητικής ικανότητας, είναι ο Προμηθέας στην κορυφή, λίγο πιο κάτω ο Οδυσσέας και πιο κάτω ο Αχιλλέας. Ο Αχιλλέας ήταν ένας προικισμένος πολεμιστής, ο Οδυσσέας μια μεγαλοφυΐα και ο Προμηθέας μια ιδιοφυΐα.

*Υπάρχει διαφορά μεταξύ των δύο αυτών εννοιών;*

Η μεγαλοφυΐα είναι σε έναν τομέα, η ιδιοφυΐα σε όλους. Ας το εξηγήσω με έναν άλλο τρόπο, πιο μαθηματικό... Όταν σε έναν τομέα στη γεωμετρία βλέπουμε μια ιδιομορφία, αυτό λέμε ότι παράγει ένα πρόβλημα τοπικό. Είναι ιδιομορφία που αντιστοιχεί, θα μπορούσαμε να πούμε, στην έννοια μεγαλοφυΐα. **Σε πιο πάνω επίπεδο στα μαθηματικά, όταν η ιδιομορφία επηρεάζει όλον τον χώρο ολικά, όχι τοπικά, αυτό λέγεται ανωμαλία. Αυτό είναι που αντιστοιχεί, θα μπορούσαμε να πούμε, στην έννοια ιδιοφυΐα.** Η ιδιοφυΐα είναι τόσο ισχυρή ως ιδιομορφία που αλλάζει όλον τον κόσμο, για αυτό και είναι δύσκολο να γίνει αντιληπτή. Η αλήθεια είναι ότι αντιλαμβανόμαστε, εντοπίζουμε πιο εύκολα ένα ταλέντο, παρά έναν προικισμένο άνθρωπο που έχει πιο σφαιρική νοημοσύνη. Ο Leonardo Da Vinci ήταν μια ιδιοφυΐα, καθώς ξεκίνησε με κομήματα, ήταν βιρτουόζος στο λαούτο, ζωγράφος, ασκολήθηκε με γλυπτική, με ανατομία, με φυσική, με μαθηματικά... Δεν ήταν απλά ένα ταλέντο, ήταν ένας εξαιρετικά προικισμένος άνθρωπος. Οι άνθρωποι που ανέφερα παραπάνω υπήρξαν πρωταθλητές στο δέκαθλο, όχι σε ένα μόνο άθλημα...

**“Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΟΤΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΕΧΟΥΜΕ ΤΗΝ ΤΑΣΗ ΝΑ ΒΑΖΟΥΜΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥΣ ΣΕ ΕΝΑ ΤΣΟΥΒΑΛΙ, ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ, ΓΙΑΤΙ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΚΑΠΟΙΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΑΓΑΠΟΥΝ ΤΗ ΧΩΡΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΓΙ’ ΑΥΤΗΝ... ”**

*Ιδανική Πολιτεία...*

Πάντως σίγουρα η ιδανική Πολιτεία δεν είναι αυτή του Πλάτωνα! Ας μην γελιομάστε, η Πολιτεία του Πλάτωνα δεν είναι δημοκρατία, είναι δικτατορία. Για εμένα η Πολιτεία πρέπει να είναι ανθρώπινη, αν δεν έχει την Ανθρωπότητα και τον Χρόνο σαν βασικό στήριγμα θα καταρρεύσει και καλά θα κάνει να καταρρεύσει!

Πιστεύω ότι μια ιδανική Πολιτεία πρέπει να βασίζεται στην έννοια της εξελίξης, της ανάδρασης, γιατί αν είναι ιδανική στο επίπεδο της τελειότητας θα παράγει μια νέκρωση.

*Μια ουτοπία...*

Όχι μια ουτοπία, είναι χειρότερο, γιατί η ουτοπία παράγει πραγματικότητα. Εγώ αυτά τα τοποθετώ σε πέντε επίπεδα. Πρώτα βάζω την πραγματικότητα, πιο πάνω είναι η πράξη, πιο πάνω το όραμα, πιο πάνω η ουτοπία και ακόμα

πιο πάνω το αδιανόπτο. Πολλοί από αυτούς στους οποίους αναφέρθηκα παραπάνω κατάφεραν να περάσουν σε πρώτη φάση από το αδιανόπτο στην ουτοπία. Το αδιανόπτο είναι αυτό που δεν μπορείς να το σκεφτείς καν, που κανείς δεν το έχει σκεφτεί. Ο Da Vinci, ας πούμε, σκέφτηκε την πτητική μηχανή, ενώ συγχρόνως σκεφτόταν πώς θα προσγειωθεί -όπως όλοι γνωρίζουμε, το πρόβλημα στα αεροπλάνα είναι η προσγείωση... Από έρευνες που έκανε λοιπόν συνειδητοποιήσε ότι οι πιο σημαντικοί μυσ στο σώμα του ανθρώπου είναι τα πόδια, δεν είναι τα χέρια. Ενώ όταν πεις σε κάποιον να προσποιηθεί ότι πετάει ανοίγει τα χέρια και τα κουνάει, ο Da Vinci το έκανε με τα πόδια και χρησιμοποίησε τα χέρια μόνο για το τιμόνι.

*Σημερινή ιδανική Πολιτεία και μέλλον της Ανθρωπότητας...*

**Η νοημοσύνη είναι το μέλλον της Ανθρωπότητας. Χωρίς νοημοσύνη δεν μπορεί να υπάρχει ιδανική Πολιτεία.** Γι' αυτό και το περιοδικό σας με αντιπροσωπεύει ιδιαίτερα, ο τίτλος του... “Intelligent Life” είναι αυτό που προωθεί την ιδανική Πολιτεία, γιατί μόνο intelligent χωρίς life είναι κάτι νεκρό, αν πάλι μόνο life χωρίς intelligent είναι ζουγκλα...

**“ΠΙΣΤΕΥΩ ΟΤΙ ΜΙΑ ΙΔΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ, ΤΗΣ ΑΝΑΔΡΑΣΗΣ, ΓΙΑΤΙ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΙΔΑΝΙΚΗ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΗΣ ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΑΣ ΘΑ ΠΑΡΑΓΕΙ ΜΙΑ ΝΕΚΡΩΣΗ”**

*Models ή trends;*

**Τα trends είναι αντίθετο των models. Σημαντικό για μένα όμως είναι το θέμα της σκυτάλης. Τι κάνεις εσύ και τι αφήνεις να κάνουν οι άλλοι που σε ακολουθούν. Και σκυτάλη εδώ είναι το φως, πρέπει να βρεις κάποιον άλλον να μεταφέρει το φως, όχι τη λαμπάδα, το φως!** Δυστυχώς στην Ελλάδα δεν έχουμε μοντέλα μεγάλους Έλληνες, αλλά ξένους. Όταν ένα προικισμένο παιδί είναι πολύ καλό με τους αριθμούς, λέμε ότι “είναι Einstein”, δεν λέμε “είναι Καραθεοδωρή”, ενώ θα έπρεπε... Δυστυχώς!

*Τι συμβαίνει σήμερα στη χώρα μας;*

**Υπάρχει μια τάση σκοταδισμού αυτή τη στιγμή στη χώρα μας, μια θλίψη... Και κακώς, γιατί δεν μας αξίζει. Μια είναι η λύση για τη χώρα μας. ΑΟΖ! Σαν στρατηγικούς πιστεύω ότι είναι η μόνη που μπορεί να οδηγήσει την Ελλάδα στην ανάκαμψη, γιατί άλλο ανάπτυξη, άλλο ανάκαμψη! Ανάπτυξη χωρίς ανάκαμψη δεν οδηγεί πουθενά...**

*Βλέπουμε όμως την Κύπρο... Μια μικρή οικονομία, με κεφάλαια, παρά τα θετικά που έχουν γίνει, παρά τη θέσπιση της ΑΟΖ, παρά την παρακαταθήκη του Τάσσου Παπαδόπουλου, βρίσκεται και αυτή σε δύσκολη θέση...*

Για το Μνημόνιο μιλάτε; Δεν είναι τίποτε αυτό για την Κύπρο, 5 δις ευρώ ψάχνουν, δεν είναι θέμα... Κοιτάξτε, το 2015 η Κύπρος θα έχει φυσικό αέριο και θα αρχίσει να πουλάει. Από το 2015 έως το 2019 θα δημιουργηθούν 100.000 θέσεις εργασίας και δεν θα υπάρχει κανένα πρόβλημα. Είναι άλλα τα

μεγέθη...

Για να ξέρετε, η Ελλάδα έχει τη δεύτερη μεγαλύτερη ΑΟΖ στη Μεσόγειο! Πρέπει να το εκμεταλλευτούν οι πολιτικοί μας αυτό, δεν είναι δυνατόν να συνεχίσουμε σε αυτή την κατάσταση! Το θέμα δεν είναι να κατηγορεί ο ένας τον άλλο, αλλά τι προτείνει η νοημοσύνη να γίνει από εδώ και πέρα. Γι' αυτό η πρότασή μου είναι **3 γράμματα, ΑΟΖ. Θεωρώ ότι είναι απαραίδεκτο να έχουμε τόσο μεγάλη ΑΟΖ, τόσα αποθέματα, τόσο πλούτο, είμαστε και λαός της θάλασσας, του χρόνου, της μνήμης και να μην μπορούμε να το διαχειριστούμε όλο αυτό!** Και μιλάμε βασικά για πράσινη ανάπτυξη, για φυσικό αέριο... Δεν λέμε να γεμίσει όλο το Αιγαίο πλατφόρμες, κοντά στις ακτές των νησιών, εμείς θέλουμε ανθρωπιά. Να τοποθετηθούν πλατφόρμες σε 50-60 χιλιόμετρα από τις ακτές, το κοιτάσμα Αφροδίτη είναι 180 κλμ από την Κύπρο. Μια μέρα έβαλα στους μαθητές μου το εξής πρόβλημα: Έχουμε μια πλατφόρμα 100 μέτρα ύψος. Σε πόση απόσταση πρέπει να την τοποθετήσουμε από τις ακτές για να μην φαίνεται, για να μην την βλέπουμε; Η απάντηση είναι 48 κλμ!

*ΑΟΖ... Με ποιους μπροστά;*

Με ειδικούς. Πρώτα η θέσπιση...

*Με ποια κυβέρνηση εννοώ...*

**Εγώ είμαι της Αντιγόνης και του Κρέοντα, δεν ασχολούμαι με τις κυβερνήσεις, ασχολούμαι με τον λαό. Κοιτάξτε, η επιτροπή της ΑΟΖ είναι 6 άνθρωποι. Δεν περιμένουμε τίποτε από τους άλλους. Παράγουμε ένα έργο, ας ξεκινήσει, ας ολοκληρωθεί, ας μας ξεχάσουν εμάς μετά, αλλά να γίνει! Αν ο πολιτικός καταλάβει ότι έχει πολιτικό κόστος, τότε θα το κάνει. Αν δει και τα επιστημονικά δεδομένα, πόσο σοβαρά είναι, πόσο ισχυρά, θα καταλάβει ότι δεν υπάρχει άλλη λύση. Πρέπει να έχουμε συμπόνια προς τον λαό μας, γιατί το αξίζει! Το θέμα της ΑΟΖ υπάρχει θεωρητικά από το 1982, ακούγεται όμως τα τελευταία 2 χρόνια, γιατί; Γιατί εμείς το προωθούμε σαν πρόταση, πρόταση ανάκαμψης της Ελλάδας.**

*Μιλάμε για φυσικό αέριο στο Αιγαίο και πετρέλαιο στο Ιόνιο;*

Ακριβώς. Στο Ιόνιο έχουμε ήδη γεωλογικές δομές, κοιτάσματα, υπάρχει συμφωνία υφραλοκρηπίδας με την Ιταλία από το 1977. Νότια της Κρήτης γίνονται έρευνες, δεν υπάρχει πρόβλημα, αλλά πρέπει να γίνει οριοθέτηση επίσημα. Διαφορά θα υπάρχει με την Τουρκία στο Αιγαίο, όπου και βρίσκονται τα μικρότερα κοιτάσματα. **Για να γνωρίζετε τα δεδομένα, είναι 1,5 δις βαρέλια στο Αιγαίο, 2 δις βαρέλια στο Ιόνιο, 20 δις βαρέλια νότια της Κρήτης! Η συνολική αξία από το Ιόνιο έως τη νότια πλευρά της Κρήτης είναι 1,3 τρις ευρώ!** Η Κύπρος έχει κάνει συμβόλαιο με την εταιρεία Noble, 20% για την Noble, 80% για την Κύπρο. Να σκεφτείτε, για την Κύπρο έχουν υποβάλει υποψηφιότητα 33 εταιρείες-μεγαθήρια για την εξαγωγή των κοιτασμάτων της!

*Άρα, αφού όλο αυτό είναι προφανές τώρα πια γιατί δεν προχωράει, γιατί κάποιος δεν πατάει το κουμπί;*

Θα το πατήσει πολύ σύντομα, να το ξέρετε, το προωθούμε όσο μπορούμε και θα γίνει. Το πιστεύουμε! ■

*Ευχαριστούμε το βοτανολογείο-τείοποείο “Παιώνια” για τη φιλοξενία της συνέντευξης και φωτογράφισης του Νίκου Λυγερού. Επίσης, ευχαριστούμε θερμά τον Θωμά Μανιάκη, ιδιοκτήτη του σινε “Θησεϊόν”, για τη συνεργασία του στη φωτογράφιση του Νίκου Λυγερού.*

“Με αυτές τις υπογραφές του ελληνικού λαού, θέλουμε να δείξουμε σε όλους τους πολιτικούς φορείς και ειδικά στη Βουλή των Ελλήνων, όπου θα ψηφιστεί το νομοσχέδιο του Νόμου της ελληνικής ΑΟΖ, ότι ο καθένας μας ζητά την εφαρμογή του Δικαίου της Θάλασσας στην πατρίδα μας, για να αξιοποιήσουμε τους υδρογονάνθρακες που βρίσκονται στα ελληνικά κοιτάσματα, έτσι ώστε να βγούμε αποτελεσματικά και στρατηγικά από την οικονομική κρίση με τις ίδιες τις δυνάμεις μας και με την αξιοπρέπεια που μας χαρακτηρίζει.”

[www.ipetitions.com/petition/elliniki\\_aoz](http://www.ipetitions.com/petition/elliniki_aoz)



**“Η ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑΣ. ΧΩΡΙΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΙΔΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ”**

Ο Δείκτης Νοημοσύνης (Intelligence Quotient, IQ) είναι ο δείκτης που μετρά προσεγγιστικά την ευφυΐα ενός ατόμου σε σχέση με τον υπόλοιπο πληθυσμό. Το IQ κάθε ατόμου μετράται με διάφορες μεθόδους, οι οποίες περιλαμβάνουν συνήθως τεστ με ερωτήσεις ή διαδικασίες με καθορισμένα αντικείμενα. Παρά τις διαφορές στον σχεδιασμό τους, αυτά τα τεστ μετρούν γενικά την ίδια μορφή ευφυΐας, κυρίως τη λογική και επαγωγική σκέψη και όχι τη φαντασία, την αποφασιστικότητα και τη συναισθηματική νοημοσύνη που θα έδιναν πιο συνολικά την εικόνα ευφυΐας κάποιου.

Αρχικά, το IQ οριζόταν ως το πηλίκο της νοητικής ηλικίας του ατόμου προς την πραγματική ηλικία, επί 100. Για παράδειγμα, ένα 10χρονο παιδί με τις νοητικές ικανότητες του μέσου 13χρονου έχει IQ 130 (13/10X100). Λόγω του ότι αυτός ο τύπος λειτουργούσε μόνο για άτομα έως 16 ετών -εφόσον αυτή είναι η ηλικία στην οποία η νοητική ανάπτυξη σταματά- εισήχθηκε ένας τρόπος μέτρησης βασισμένος στην κανονική κατανομή με σ (τυπική απόκλιση) = 15 ή 16.

Το 1905 ο γάλλος ψυχολόγος Alfred Binet εξέδωσε το πρώτο μοντέρνο τεστ ευφυΐας, την κλίμακα ευφυΐας Binet-Simon. Πρωταρχικός του σκοπός ήταν να αναγνωρίσει ποιои μαθητές είχαν δυσκολίες στο να αντεπεξέρχονται στα μαθήματα του σχολείου. Με τον συνεργάτη του Theodore Simon, ο Binet εξέδωσε διάφορες παραλλαγές του τεστ το 1908 και το 1911. Το 1912 η συντομογραφία IQ χρησιμοποιήθηκε πρώτη φορά από τον γερμανό ψυχολόγο William Stern. Ένας περαιτέρω ορισμός της κλίμακας Binet-Simon δόθηκε το 1916 από τον Lewis M. Terman, του πανεπιστημίου του Stanford, ο οποίος ενστερνίστηκε την άποψη του Stern ότι στην ευφυΐα μπορούν να αποδοθούν αριθμητικές τιμές.

Το 1939 ο David Wechsler δημοσίευσε το πρώτο τεστ IQ ειδικά σχεδιασμένο για ενήλικες, βασισμένο στην κλίμακα ευφυΐας για ενήλικες του Wechsler (WAIS), η οποία επεκτάθηκε και για παιδιά (WISC), και χρησιμοποιείται ακόμη και σήμερα. Οι κλίμακες Wechsler περιλάμβαναν υποκατηγορίες, όπως λεκτική και πρακτική ικανότητα, έτσι ώστε να μην βασίζεται τόσο εκτενώς στη

λεκτική ικανότητα -όπως το αυθεντικό τεστ Binet- και ήταν οι πρώτες που βάσιζαν τα αποτελέσματα στην κανονική κατανομή. Από την έκδοση του WAIS και μετά, σχεδόν όλες οι κλίμακες IQ βασίζονται στην κατανομή του Gauss.

Η Μένσα (Mensa) είναι ένας διεθνής οργανισμός, μια παγκόσμια κοινωνία ανθρώπων στην οποία για να γίνει κάποιος μέλος, πρέπει να έχει Δείκτη Νοημοσύνης που να τον κατατάσσει στο ανώτερο 2% του ανθρώπινου πληθυσμού. Δηλαδή, μεγαλύτερο ή ίσο του 148 στην Κλίμακα Cattell (που ισοδυναμεί με το 132 της κλίμακας Stanford-Binet και το 131 της κλίμακας Wechsler). Ιδρύθηκε το 1946 στην Οξφόρδη της Αγγλίας, από τον δικηγόρο Roland Berrill και τον Lancelot Ware, επίσης δικηγόρο και επιστήμονα. Σήμερα υπάρχουν εθνικές οργανώσεις Μένσα σε 45 χώρες σε όλο τον κόσμο -μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα- και μέλη σε περισσότερες από 100 χώρες του κόσμου. Ο αριθμός των ενεργών μελών υπερβαίνει τις 110.000.

Προσδιορισμός ευφυΐας	Δείκτης Νοημοσύνης
Μέσος όρος	85 - 115
Πάνω από τον μέσο όρο	115 - 125
Χαρισματικός	125 - 135
Πολύ χαρισματικός	135 - 145
Μεγαλοφυΐα	145 - 155
Υψηλή μεγαλοφυΐα	156 - 165
Πολύ υψηλή μεγαλοφυΐα	166 - 180
Ιδιοφυΐα	181 - 200



Mensa σημαίνει “τραπέζι” στα λατινικά -όπως συμβολίζεται στο λογότυπο του οργανισμού- και επιλέχτηκε για να αποδείξει την στρογγυλή τραπέζης φύση της οργάνωσης, τη συνάντησή μεταξύ ίσων.

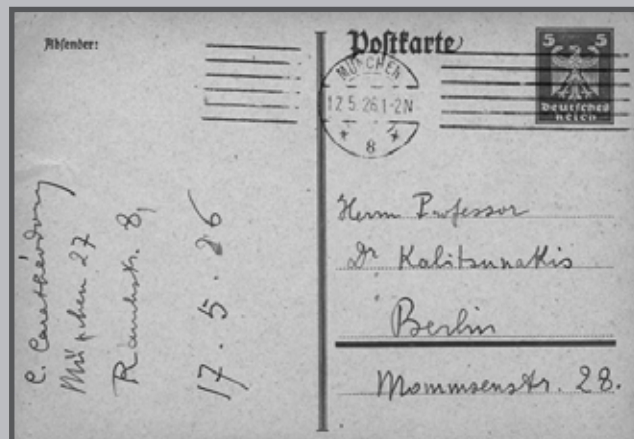
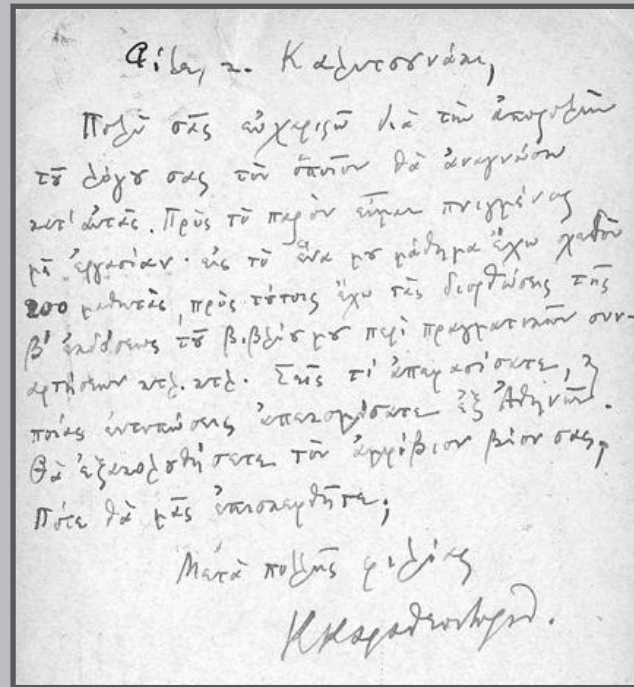
Καταγραφή επιστολής Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή,  
17 Μαΐου 1926  
Ν. Λυγερός, Β. Τσαοσαμπά

C. Carathéodory  
Münche 27  
Rauchstrasse 8  
17.5.26

Herr Professor  
Dr Kalitzunakis  
Berlin  
Mommsenstrasse 28

Φίλε κ. Καλιτσουνάκι,  
Πολύ σας ευχαριστώ διά την αποστολήν του λόγου σας τον οποίον θα αναγνώσω κατ' αϊτάς. Πρός τό παρόν είμαι πνιγμένος μέ εργασίαν• εις τό ένα μου μάθημα έχω σχεδόν 200 μαθητάς, προς τούτοις έχω τας διορθώσεις της β' εκδόσεως του βιβλίου μου περί πραγματικών συναρτήσεων κτλ. κτλ. Σεις τί απεφασίσατε, καί ποίας εντυπώσεις απεκομίσατε εξ Αθηνών. Θά εξακολουθήσετε τόν αμφιβιον βίον σας; Πότε θά μας επισκεφθήτε;

Μετά πολλής φιλίας  
Κ. Καραθεοδωρή.

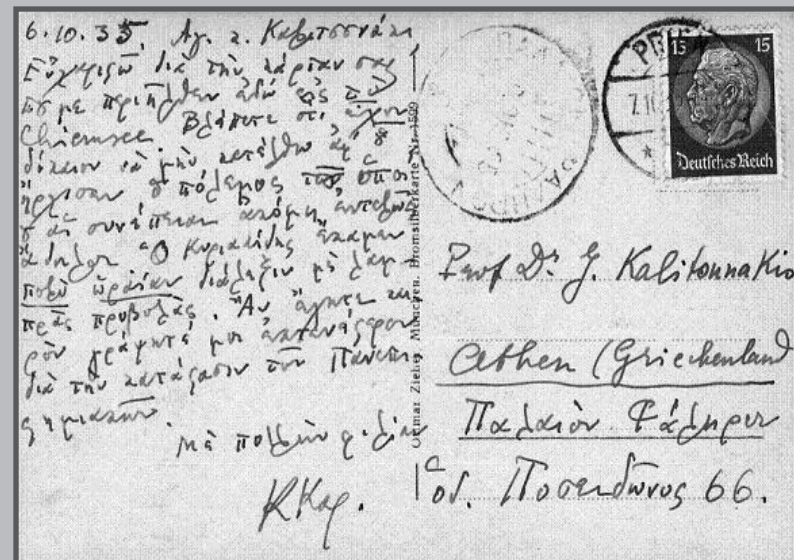


Καταγραφή επιστολής Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή,  
6 Οκτωβρίου 1935  
Ν. Λυγερός, Β. Τσαοσαμπά

Prof Dr J. Kalitzunakis  
Athen (Griechenland)  
Palaion Falhron  
od Paseidwnos 66

6.10.35  
Αγ. Κ. Καλιτσουνάκι  
Ευχαριστώ για τήν χάρταν σας που με περιήλθεν εδώ εις τω Chiemsee. Βλέπετε ότι είχαν δίκαιον νά μίν κατέλθω αφ' ου ήρχισεν ο πόλεμος του οποίου αι συνέπειαι ακόμη εντελώς άδηλοι. Ο Κυριακίδης έκαμεν πολύ ωραίαν διάλεξιν με λαμπράς προβολάς. Αν έχπτε καιρόν γράψπτε μου εκτενέστερον δια τήν κατάστασιν των Πανεπιστημιακών.

Με πολλήν φιλίαν  
Κ. Καρ.



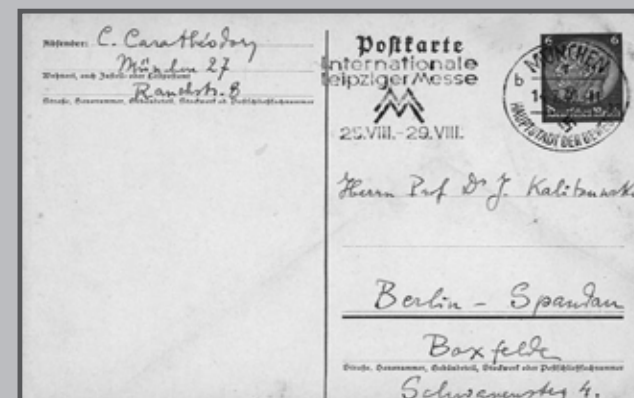
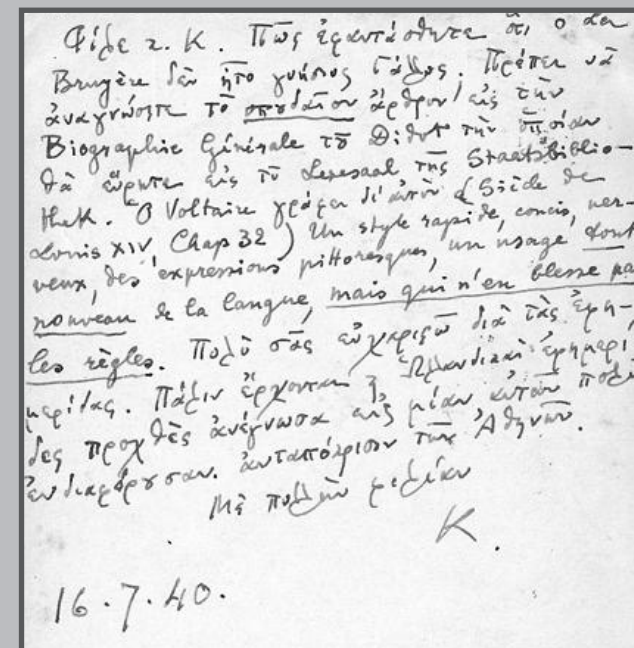
Καταγραφή επιστολής Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή,  
16 Ιουλίου 1940  
Ν. Λυγερός, Β. Τσαοσαμπά

C. Carathéodory  
Münche 27  
Rauchstrasse 8

Herr Prof Dr J Kalitzunakis  
Berlin - Spandau  
Boxflede  
Schwanensteg 4

Φίλε κ. Κ. Πώς εφρατάσθητε ότι ο Le Bruyère δέν ήτο γνήσιος Γάλλος; Πρέπει νά αναγνώσπτε το σπουδαίον άρθρον εις τήν Biographie Générale του Didot τήν οποίαν θά εύρητε εις τό Lesesaal τής Staatsbibliothek. Ο Voltaire γράφει δι' αυτόν (Siècle de Louis XIV, Chap. 32) Un style rapide, concis, nerveux, des expressions pittoresques, un usage tout nouveau de la langue, mais qui n' en blesse pas les règles. Πολύ σας ευχαριστώ διά τας εφημερίδας. Πάλιν έρχονται αι Ολλανδικαί εφημερίδες προχθές ανέγνωσα εις μίαν αυτού πολύ ενδιαφέρουσαν ανταπόκρισιν των Αθηνών.

Με πολλήν φιλίαν  
Κ.  
16.7.40

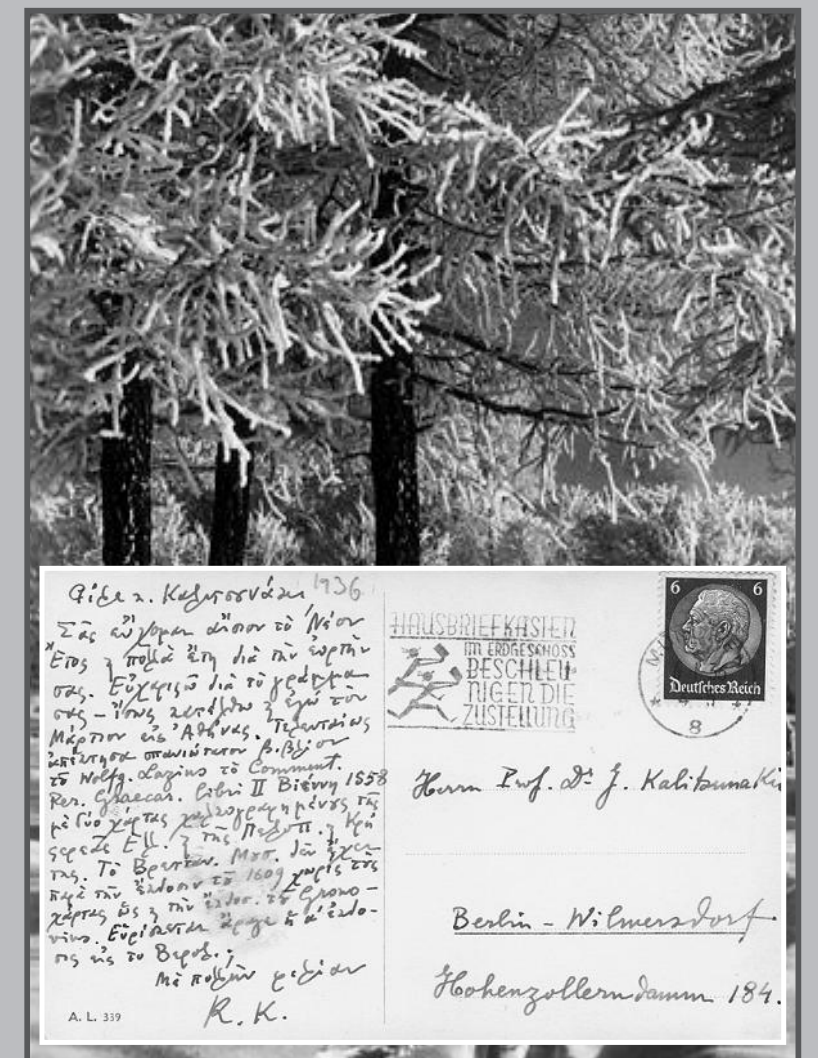


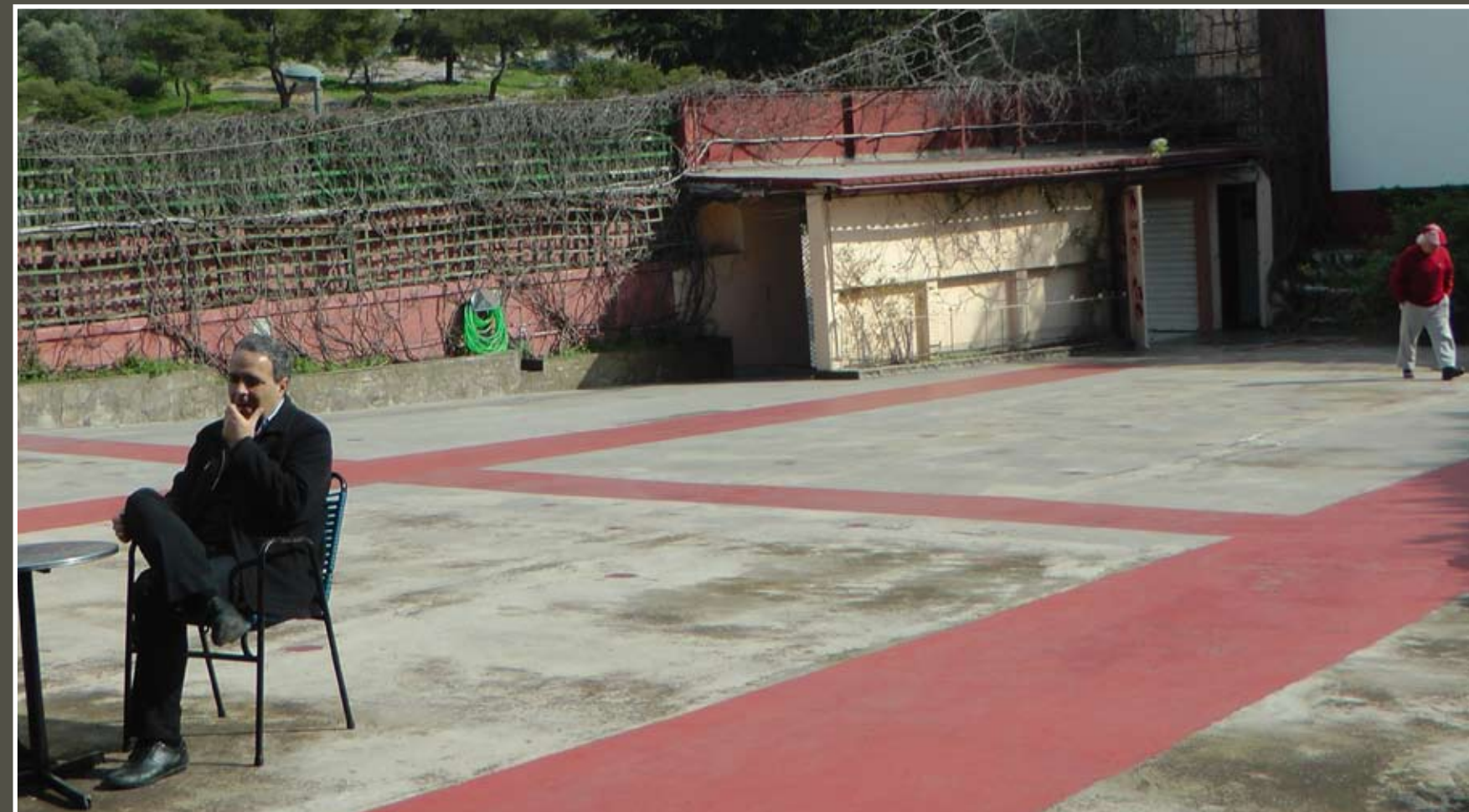
Καταγραφή επιστολής Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή,  
Ιανουάριος 1936  
Ν. Λυγερός, Β. Τσαοσαμπά

Herr Prof Dr J Kalitzunakis  
Berlin - Wilmesdorf  
Hohenzollerndamm 184.

1936  
Φίλε κ. Καλιτσουνάκι  
Σας εύχομαι αίσιον τό Νέον Έτος και πολλά έτη διά τήν εορτήν σας. Ευχαριστώ διά τό γράμμα σας - ίσως κατέλθω και εγώ τόν Μάρτιον εις Αθήνας. Τελευταίως απέκτησα σπανιώτατον βιβλίον του Wolfg. Lazius τό Comment. Rer. Graecar. libri II Βιέννη 1558 μέ δύο χάρτας χαλκογραφημένους τής στερεάς Έλλ. και τής Πελοπ. και Κρήτης. Τό Βρετταν. Μουσ. δέν έχει παρά τήν έκδοσιν του 1609 χωρίς τούς χάρτας ως και τήν έκδοσ. του Gronovius. Ευρίσκειται άραγε η α' έκδοσις εις τό Βερολ.;

Με πολλήν φιλίαν  
Κ. Κ





#### ΜΕ ΤΟ ΠΑΠΟΥΤΣΙ ΣΤΟ ΧΕΡΙ

Με το παπούτσι στο χέρι  
ο κόκκινος Θωμάς  
μας έδειξε το δρόμο  
του κινηματογράφου  
που άνοιξε το 1935  
κάτω από την Ακρόπολη  
για να γεμίσει τις νύχτες  
με τις εικόνες της οθόνης  
για να μπει η έβδομη τέχνη  
μέσα στη ζωή μας  
και να γίνει κι αυτή  
λίγο πιο γλυκιά  
με μια βυσσινιάδα στην καρδιά  
κι ένα γαρύφαλλο στο χέρι  
κι αν δεν υπήρχαν  
ακόμα τα καθίσματα  
καταλάβαμε πως  
ο κινηματογράφος μας  
ήταν γεμάτος αγάπη  
γιατί ένας άνθρωπος  
με την παρουσία του  
ήταν η απόδειξη  
της αντίστασης στη λήθη.

#### ΟΤΑΝ ΜΑΣ ΜΙΛΟΥΣΕ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Όταν μας μιλούσε το παρελθόν  
γύρω από το τραπέζακι  
μας φωτογραφούσε το μέλλον  
τη στιγμή του παρόντος  
για να μην ξεχάσει  
κανένας μας τη γέφυρα  
όπου σμιζαμε όλοι  
για να δώσουμε το στίγμα  
της νοημοσύνης  
που αντιστέκεται  
δίχως να περιμένει  
τίποτα από τη ζωή  
παρά τη δυνατότητα  
να προσφέρει χαρά  
σε όλους τους άλλους  
ανοίγοντας τον ουρανό  
ενός κινηματογράφου  
που θέλει τη ζεστασιά  
των θεατών που αγαπούν  
για να συνεχίσει  
τη μυθική του πορεία  
ανάμεσα στα χρόνια

#### ΤΡΙΑ ΚΟΚΚΙΝΑ ΣΗΜΕΙΑ

Τρία κόκκινα σημεία  
μέσα σ' ένα κινηματογράφο  
εξετάζουν το πάθος  
που χάρισε  
ένας άνθρωπος  
και μόνο  
σ' ένα χώρο  
όπου το κενό  
έγινε κενότητα  
λόγω της θυσίας  
δίχως να το αντιληφθεί  
η κοινωνία της λήθης  
που περνά δίπλα  
δίχως να δώσει σημασία  
στις ανθρώπινες σχέσεις  
και στις διακλαδώσεις  
του πολλαπλού χρόνου  
την ώρα της ανάγκης  
έτσι τα τρία  
αποσιωπητικά  
έδωσαν το στίγμα τους  
μέσα στην παράξενη  
σκακίερα του Θηοσίου



#### ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΚΑΙ ΤΟ ΛΕΥΚΟ

Το κόκκινο και το λευκό  
είναι ο άνθρωπος  
από το Αγρίνιο  
που θέλει  
να προσφέρει  
το λευκό  
γαρύφαλλο  
στους δικούς του  
για να μοιραστεί  
με την ανθρώπινη  
αυτή κίνηση  
την αγάπη του  
για τη φύση  
μέσα στον κινηματογράφο  
που τόσο αγαπά  
εδώ και δεκαετίες  
και χτίζει με εικόνες  
το κέντρο του Θηοσίου  
για να παραμείνει  
ανάμεσα στα αρχαία  
η δύναμη της ζωής  
κοντά στους ανθρώπους

#### ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΟΝΗ

Κάτω από την οθόνη  
ο Θωμάς περπατούσε  
για να έρθει ν' αγγίξει  
τους ανθρώπους  
που τον περίμεναν  
σ' ένα τραπέζακι  
για να τους πει  
για το παρελθόν  
που έζησε μαζί  
με τον μικρό Βασίλη  
που γιόρταζε  
σαράντα τέσσερις φορές  
την αγάπη του για τη ζωή  
κι ήθελε να τη μοιραστεί  
με αυτόν που του έμαθε  
τον παράδεισο του κινηματογράφου  
ακριβώς κάτω από το μάρμαρο  
το πιο λευκό των αιώνων  
και το πράσινο των δέντρων  
που κρατούν τον ουρανό  
πάνω από την πατρίδα μας  
για να υπάρξει  
και το μέλλον μας.